

Motion om att motverka desinformationskampanjen mot socialtjänsten

Motion av Andréa Hedin och Sophia Granswed Baat (båda M)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Andréa Hedin och Sophia Granswed Baat (båda M) föreslår i en motion till kommunfullmäktige ett antal förslag för att motverka desinformationskampanjen mot socialtjänsten. Bland annat föreslås att stadsdelsförvaltningarna i samverkan med grundskolorna i sitt område ska ansvara för att vårdnadshavare till skolpliktiga barn ska få kunskap om socialtjänstens uppdrag och arbetssätt. Vidare föreslås det att socialtjänsten regelbundet ska närvara på föräldramöten i både förskolor och skolor. Motionärerna föreslår också att förskolesociala team ska utredas och testas genom en pilot.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Akademikerförbundet SSR Stockholms stad och Vision Stockholm Stad.

Stadsledningskontoret anser att det pågår ett omfattande arbete i staden för att fortsatt stärka samverkan mellan socialtjänst, förskola och skola samt för att stödja stadsdelsnämnderna i arbetet mot desinformation. Däremot ställer sig stadsledningskontoret tveksam till behovet av att besluta i kommunfullmäktige om hur ofta och i vilken form samverkan ska ske, då behoven och förutsättningarna varierar över staden.

Förskolenämnden anser att samverkan mellan socialtjänst, förskola, grundskola och gymnasium är ett viktigt led i arbetet för att agera som en motvikt mot den

desinformation som sprids om socialtjänsten. Nämnden ställer sig dock tveksam till förslagen i motionen.

Socialnämnden ställer sig tveksam till behovet av att besluta i kommunfullmäktige om hur ofta och i vilken form samverkan ska ske, då behoven och förutsättningarna varierar över staden.

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till att samverkan mellan skola och socialtjänst stärks och delar bilden av att desinformationskampanjen har en negativ påverkan på socialtjänstens arbete. Nämnden lyfter fram att det redan idag finns en väl etablerad samverkan på flera områden mellan socialtjänst och skola. I alla stadsdelar finns samverkansöverenskommelser mellan skola och socialtjänst och inom de specifika samverkansgrupperna finns det uppdrag att genomföra så kallade dialogmöten med civilsamhället där ett av målen är att motverka desinformationskampanjen mot socialtjänsten.

Järva stadsdelsnämnd tar upp att nämndens nuvarande och planerade arbetssätt gällande samverkan med kommunala och fristående förskolor och skolor bedöms vara i linje med förslagen i motionen.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd anser att mycket av det som föreslås i motionen redan genomförs inom stadsdelen och i samverkan med förskolor och skolor.

Skärholmens stadsdelsnämnd föreslår att motionen ska avstyrkas. Den föreslagna samverkan mellan grundskolor, förskolor och socialtjänst finns redan med möjlighet till utökad närvaro av socialtjänsten vid föräldramöten, vid behov. Även förutsättningarna för att, vid behov, upprätta arbetssätt liknande förskolesociala team finns.

Akademikerförbundet SSR Stockholms stad anser att konkreta åtgärder för att motverka desinformationskampanjen behöver kompletteras med att staden i sin kommunikation utåt ger rätt bild av socialtjänstens syfte och det arbete som bedrivs.

Vision Stockholm Stad framför att det är viktigt att vidta åtgärder för att motverka desinformationskampanjer och säkerställa att samhällets medborgare har korrekt och pålitlig information om socialtjänstens arbete.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag delar problembeskrivningen som lyfts i motionen och vi är eniga i viljan att stoppa desinformationen mot socialtjänsten. I sociala medier och chattgrupper pågår det sedan några år tillbaka en desinformationskampanj mot Sverige och socialtjänsten där man bland annat hävdar att samhället omhändertar muslimska barn med syfte att kidnappa dem.

Desinformationen har ibland haft en tydlig avsändare som men ibland sker det via anonyma konton. Socialsekreterare och andra kommunala tjänstemän hängs ut och hot riktas mot våra verksamheter. Medborgare avstår från att söka och få hjälp av

socialtjänsten av rädsla eller misstänksamhet. Vilket innebär att samhällets möjligheter att ge individen tidigt stöd begränsas.

Det är allvarligt att regeringens stödparti har anonyma konton som sprider falska nyheter. Särskilt eftersom det är oklart i vilken omfattning kontona deltar i LVU-kampanjen eller sprider falsk information om samhällsinstitutioner vars uppdrag är att ge stöd. Desinformationskampanjen var en av orsakerna till att SÄPO förra året höjde terrorhotnivån i Sverige från nivå 3 till nivå 4. Det innebär att desinformationskampanjen slår hårt med samhällsmedborgare, medarbetare och samhället i stort.

Det kan vi inte acceptera. Därför är anvisningen till stadens chefer att incidenter avseende hot och våld alltid ska rapporteras in. Nolltolerans mot hot och våld gäller i Stockholms stad.

Socialtjänsten fortsätter att utvecklas i syfte att ge det bästa stödet till den enskilde och ett arbete pågår för att öka tilliten till socialtjänsten. Det finns medel avsatta i stadens budget för att desinformationskampanjer mot socialtjänsten ska bemötas och för att socialnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i arbetet mot desinformation.

När det kommer till förslagen i motionen pågår det redan ett arbete, vilket redovisas av remissinstanserna. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets och nämndernas utlåtanden som svar på motionen.

Bilaga

Motion om att motverka desinformationskampanjen mot socialtjänsten, dnr KS 2023/1216-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Dennis Wedin och Andrea Hedin (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra

Socialtjänsten utgör en central del av samhällets stöd till människor som befinner sig i utsatthet, inte minst barn och unga. Utan en öppen och tillgänglig socialtjänst faller en stor del av det skyddsnet som många stockholmare behöver och vi vet att ju tidigare insatser görs, desto större är sannolikheten att insatserna faller väl ut. Mot bakgrund av detta är det viktigt att människor vågar vända sig till socialtjänsten i ett tidigt skede när de upplever att de behöver extern hjälp.

Trots att många goda insatser görs av socialtjänsten redan idag behövs fler. Rekryteringen av barn och unga till gängen är fortsatt hög, droganvändningen ökar i flera åldersgrupper och den psykiska ohälsan är ett utbrett problem bland Stockholms unga. Socialtjänstens insatser skulle därmed behöva komma fler till del och i ett tidigare skede. Innan vi ser en tydlig vändning av den negativa utveckling som skett de senaste åren kan vi inte luta oss tillbaka. Istället behöver nya metoder prövas, goda exempel spridas och arbetet intensifieras.

Vi vet dessutom att det finns stora skillnader mellan stadens stadsdelar när det kommer till socialtjänstens arbete, det gäller såväl arbetssätt som kvalitet. Bristen på enhetlighet kommer att leda till fortsatta skillnader mellan stadsdelarna i allt från stockholmarnas förtroende för socialtjänsten till stadens förmåga att effektivt implementera den nya socialtjänstlagen. Förtroendet för offentliga institutioner, däribland socialtjänsten, är idag hotat, bland annat till följd av den pågående desinformationskampanj som sker. Motionen syftar till att staden ska flytta fram positionerna i arbetet mot desinformationskampanjerna och stärka förtroendet för socialtjänsten. Nu behövs politiskt ledarskap i en orolig tid och Stockholmsarna förtjänar ett större engagemang i frågan än vad som hittills uppvisats.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 21 augusti 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Johan Paccamonti och Jonas Nilsson (alla M) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Andréa Hedin och Sophia Granswed Baat (båda M) anför i motionen att det i flera år har pågått en desinformationskampanj om att svensk socialtjänst omhändertar barn utan rättsligt stöd och att det inte finns någon indikation på att kampanjen kommer att upphöra i närtid. Desinformationskampanjen riskerar att barn som far illa undanhålls från socialtjänsten och att socialsekreterare utsätts för hot och våld. Arbetsmiljön för socialsekreterare i Stockholm måste fredas och det ska vara tydligt att hela staden står bakom vår socialtjänst i deras yrkesroller och mot den skadliga desinformationskampanjen som pågår.

Motionärerna anser vidare att det finns vittnesmål från vårdnadshavare om att barn och unga använder desinformationskampanjen för att undergräva sina föräldrars auktoritet och roll genom att hota med ingripanden från socialtjänsten. I en tid när föräldraansvaret och vuxennärvaron ska vara starkt är det särskilt alarmerande att detta sker. Därför föreslår motionärerna att socialsekreterare är närvarande på föräldramöten för att kunna ge en rättvisande och korrekt bild av vad deras arbete innebär och vad lagstiftningen tillåter. Genom en ökad närvaro kan socialtjänsten sänka trösklar för att vårdnadshavare ska kunna få hjälp och stöd att hitta till stadens öppna insatser och föräldrastödsprogram.

Det verktyg som står staden till buds för att motverka desinformationskampanjen är fakta och källkritik. Motionärerna anser därför att det är viktigt att Stockholm flyttar fram positionerna mot kampanjens skadliga effekter.

Mot bakgrund av detta föreslås kommunfullmäktige att besluta:

- att stadsdelsförvaltningarna i samverkan med grundskolorna i sitt område ansvarar för att vårdnadshavare till skolpliktiga barn ska få kunskap om socialtjänstens uppdrag och arbetssätt
- att socialtjänsten regelbundet ska närvara på föräldramöten i kommunala skolor
- att stadsdelsförvaltning i samråd med kommunala skolor i stadsdelen kan bestämma att socialtjänsten ska närvara på föräldramöten
- att socialtjänsten ska erbjuda sin närvaro på föräldramöten i fristående skolor
- att socialtjänsten regelbundet ska närvara på föräldramöten i kommunala förskolor
- att socialtjänsten ska erbjuda sin närvaro på föräldramöten i fristående förskolor
- att förskolesociala team utreds och testas genom en pilot

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, Järva stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Akademikerförbundet SSR Stockholms stad och Vision Stockholm Stad.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	6
Förskolenämnden.....	7
Socialnämnden.....	9
Utbildningsnämnden.....	12
Järva stadsdelsnämnd	14
Norra innerstadens stadsdelsnämnd	14
Skärholmens stadsdelsnämnd	17
Akademikerförbundet SSR Stockholms stad	18
Vision Stockholm Stad	20
Reservationer m.m.	22

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Alla stockholmare ska utvecklas utifrån sina förutsättningar, känna sig trygga och ha en bra livskvalitet. Det som framförs i motionen har främst koppling till kommunfullmäktiges mål 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.

Av stadens budget 2024 framgår att desinformationskampanjer mot socialtjänsten ska bemötas och att socialnämnden ska stödja stadsdelsnämnderna i arbetet mot desinformation. Socialnämnden har också tilldelats medel för detta arbete. Socialnämnden kommer under 2024 att undersöka hur andra kommuner arbetar mot desinformationskampanjen och utgå från vad Socialstyrelsen framhåller som viktigt att tänka på. Vidare kommer en kartläggning att genomföras för att ta reda på olika stadsdelsnämnders behov. Nämnden ska även bidra till att utveckla det uppsökande arbetet samt förmedla kunskaper kring tillitsskapande åtgärder och motverkande av desinformation.

I staden finns flera goda exempel på samarbete mellan socialtjänsten, skolor och förskolor. Skolor och förskolor bjuder in socialtjänsten för att närvara vid föräldramöten, bland annat medverkar i flera stadsdelsnämnder socialtjänstens föräldrastödjare årligen på förskolans föräldramöten. Socialnämnden kommer under 2024 tillsammans med förskolenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna att sammanställa ett stödmaterial för samverkan mellan förskola och socialtjänst. Under åren 2017-2021 drev staden ett projekt som syftade till att förbättra och utveckla ett tidigt stöd till föräldrar. Som ett resultat av detta projekt har flera stadsdelsnämnder ökat sitt samarbete med förskolor på olika sätt. Exempel på arbete som har inspirerats

av projektet är Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds förskoleteam, vilket syftar till att stärka samarbetet mellan socialtjänst och förskola.

Fristående och kommunala förskolor sprider information om socialtjänstens arbete genom att informera om stadens föräldrautbildningar. Staden erbjuder föräldrar olika typer av stöd i sitt föräldraskap genom ett flertal föräldrastödsprogram och genom dessa föräldrautbildningar kan socialtjänsten i ett tidigt skede arbeta med tillit och ökad kunskap om socialtjänstens arbete. I flera stadsdelsnämnder samverkar stadens öppna förskolor med socialtjänstens föräldrastödjare vilka bidrar med tidigt förebyggande råd och stöd till nyblivna föräldrar. Föräldrastödjarna fungerar även som en länk mellan öppna förskolan och socialtjänstens andra verksamheter vid behov.

Stadens fältassistenter besöker både kommunala och fristående skolor, vid dessa besök informerar fältassistenter om sin roll i socialtjänstens arbete. Information skickas också till vårdnadshavare på olika teman såsom alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och spel (ANDTS), psykisk hälsa, utsatthet på nätet och förebyggande föräldraskap. Skolan och socialtjänsten samarbetar i skolsociala team (SST) när det gäller elevers frånvaro från skolan. En samverkansöverenskommelse mellan förskola, skola och socialtjänst finns i alla stadsdelsnämnder och överenskommelsen följs upp och uppdateras en gång om året.

Förslaget till ny socialtjänstlag, med bakgrund i utredningen ”Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag”, fokuserar på tidigt stöd och frivilliga insatser samt öppnar för en mer tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst. Förslaget syftar till att göra insatserna inom socialtjänsten mer lättillgängliga för invånarna. Stadsledningskontorets förhoppning är att lagförslagen ska ge socialtjänsten bättre förutsättningar att hjälpa målgrupper som idag är svåra att nå.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 mars 2024 följande.

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förskoleförvaltningen instämmer med motionärerna om att desinformationskampanjen mot socialtjänsten har negativ påverkan på socialtjänstens arbete. Att stödja stadens socialtjänst i arbetet mot desinformationskampanjer är ett viktigt gemensamt fokusområde inte bara för socialtjänsten och dess viktiga verksamhet utan också för att liknande kampanjer riskerar att blossa upp mot förskolans och skolans verksamheter. Förvaltningen anser att motionärerna lyfter ett

viktigt perspektiv och håller med om att samverkan mellan socialtjänst, förskola, grundskola och gymnasium är ett viktigt led i arbetet för att agera som en motvikt mot den desinformation som sprids om socialtjänsten. De förslag som motionärerna föreslår bygger i huvudsak på samverkan mellan socialtjänst, skola och förskola. I detta remissvar kommer de förslag som berör förskolan att lyftas.

Under 2023 har socialförvaltningen i nära samverkan med förskoleförvaltningen och i dialog med stadsdelsförvaltningarna, utrett hur samverkan mellan socialtjänsten och förskolan kring barn som riskerar att fara illa kan stärkas. I utredningen som redovisats i ett tjänsteutlåtande till socialnämnden framgår att det finns en bred samsyn om vilka utvecklingsområden som finns att jobba vidare med samt att det finns goda exempel från stadsdelar på samverkan, både inom ordinarie verksamheter och i pågående projekt. Dessa kan med fördel spridas till övriga stadsdelsförvaltningar. Att socialtjänstens föräldrastödjare årligen medverkar på förskolans föräldramöten är ett exempel på arbetssätt som lyfts av stadsdelarna och som redan är etablerat i flera stadsdelar.

De tre huvudspår som socialtjänsten och förskolan gemensamt vill prioritera kommande år är att arbeta vidare med:

- ökad gemensam kunskap om varandras verksamheter, ansvar och förutsättningar
- etablering av regelbunden samverkan på alla nivåer i organisationerna
- framtagande av en gemensam struktur och rutiner för samverkan i vardagen.

Gällande struktur och rutiner för samverkan i vardagen avses det tidigt förebyggande stödet, konsultation och orosanmälningar. Men också kontakt under pågående utredning och insats från socialtjänstens myndighetsutövande del.

Med etablerad regelbunden samverkan avses exempelvis rutiner för när och hur socialtjänstens föräldrastödjare ska medverka på föräldramöten.

Förskoleförvaltningen ställer sig dock tveksam till förslaget i motionen om att besluta i kommunfullmäktige om hur ofta och i vilken form samverkan ska ske, då behoven och förutsättningarna varierar stort över staden.

Som ett led i detta utvecklingsarbete fick socialnämnden tillsammans med förskolenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna i uppdrag att under 2024 sammanställa ett stödmaterial för samverkan mellan förskola och socialtjänst. En samverkansöverenskommelse mellan förskola, skola och socialtjänst gäller för alla stadsdelsförvaltningar enligt beslut i kommunfullmäktige 2010. Överenskommelsen ska följas upp en gång om året. Samverkan kring det enskilda barnet/den unga sker mellan socialtjänsten i den stadsdelsförvaltning som barnet tillhör samt den förskola/skola som barnet/den unga är inskriven vid.

Samverkan mellan förskola och socialtjänst är även en bärande del i omställningen mot God och nära vård som regeringen och SKR fattat beslut om. En handlingsplan är framtagen som gäller till år 2030. Handlingsplanen är framtagen gemensamt av

äldreförvaltningen, utbildningsförvaltningen, förskoleförvaltningen och socialförvaltningen. För förskolan gäller bland annat att:

- Stärka förskolans barnhälsoarbete och skolornas elevhälsoarbete på individ-, grupp- och skolenhetsnivå.

De förskolesociala team som föreslås i motionen tangerar att krocka med de stadsdelsövergripande barnhälsoteam som nu är under utveckling inom förskolan. Barnhälsoteamen finns på stadsdelsövergripande nivå och består av olika professioner vanligtvis specialpedagog, logoped, socionom eller psykolog. Syftet med teamen är att likt elevhälsan stödja och utveckla arbetet med barn i behov av särskilt stöd i enheterna, men också att sprida kunskap om och leda det förebyggande arbetet med barns psykiska och fysiska hälsa. Förskoleförvaltningen vill betona vikten av att utveckla och stärka de befintliga strukturer som finns för att inte riskera att bygga parallella system.

Utvecklingen av förskolornas barnhälsoarbete pågår både lokalt i stadsdelsförvaltningarna och centralt på förskoleförvaltningen i samverkan med stadsdelarna. Avgörande för att barnhälsoarbetet ska kunna fortsätta utvecklas och spridas ut i verksamheterna är de tidigare nämnda barnhälsoteamen. Genom dessa har skolchef i respektive stadsdelsnämnd möjlighet att driva utvecklingen mot ökad samverkan med socialtjänsten kring tidigt stöd, råd och vägledning och även driva arbetet med ökad kunskap och rutiner kring orosanmälningar från förskolan. Därigenom minskar avståndet mellan verksamheterna och kunskapen ökar ömsesidigt, vilket långsiktigt leder till att vårdnadshavare lättare kan nå av socialtjänstens stödinsatser och förtroendet för socialtjänsten och samhället i stort ökar.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen gör ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2024 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motion om att motverka desinformationskampanj mot socialtjänsten.

Reservation av Andrea Hedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med motionärerna att desinformationskampanjen mot socialtjänsten har negativ påverkan på socialtjänstens arbete. Att stötta stadens socialtjänst i arbete mot desinformationskampanj är ett prioriterat fokusområde

framöver. Socialförvaltningen anser att motionärernas lyfter ett viktigt perspektiv och håller med om att samverkan mellan socialtjänst, förskola, grundskola och gymnasium är ett viktigt led i arbetet för att agera som en motvikt mot den desinformation som sprids om socialtjänsten.

Samverkan socialtjänst, förskola, grundskola och gymnasieskola

De förslag som motionärerna yrkar på bygger på samverkan mellan socialtjänsten och förskolan och skolan. I Stockholms stad finns idag flera goda exempel på samarbete mellan socialtjänsten, skolor och förskolor.

- Flera skolor och förskolor bjuder redan idag in socialtjänsten för att närvara vid föräldramöten. Bland annat medverkar socialtjänstens föräldrastödjare årligen på förskolans föräldramöten i flera stadsdelsförvaltningar.
- En del fristående eller kommunala förskolor sprider information om socialtjänstens arbete genom att informera om stadens föräldrautbildningar för yngre barn.
- I flera stadsdelsområden samverkar stadens öppna förskolor med socialtjänstens föräldrarådgivare som bidrar med tidigt förebyggande råd och stöd till nyblivna föräldrar. Föräldrarådgivarna fungerar även som en länk mellan öppna förskolan och socialtjänstens andra verksamheter vid behov.
- Stadens fältassistenter besöker både kommunala och fristående skolor. Omfattningen beror på antalet skolor i stadsdelsområdet och vilken samverkansform som finns. Särskilt fokus läggs oftast på årskurs 7 då fältassistenterna i många stadsdelsförvaltningar bland annat informerar om sin roll i socialtjänstens arbete.
- Socialtjänsten sprider idag information till vårdnadshavare på olika teman så som alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och spel (ANDTS), psykisk hälsa, utsatthet på nätet och förebyggande föräldraskap. Dessa informationsutskick innehåller ofta information om vad staden och socialtjänsten kan erbjuda för stöd kopplat till temat. Utskicken sprids regelbundet och systematiskt via stadens skolor och gymnasieskolor för vidare delning till vårdnadshavare genom exempelvis skolplattformen.
- Skolan och socialtjänsten samarbetar i skolsociala team (SST) när det gäller elevers frånvaro från skolan. Stockholms stads Skolsociala team (SST) består av medarbetare från skolan, till exempel kurator och/eller specialpedagog från elevhälsan, samt medarbetare från socialtjänstens öppenvårdsverksamhet. Skolsociala team finns i alla stadsdelsförvaltningar och ett 100-tal av stadens grundskolor samverkar med socialtjänsten kring insatsen.

Stödmaterial och samverkansavtal

Socialförvaltningen redovisade 2023 i ett tjänsteutlåtande förutsättningar för stärkt samverkan mellan socialtjänst och förskola. De tre huvudspår som socialtjänsten och

förskolan i Stockholms stad vill prioritera framöver är att arbeta vidare med ökad gemensam kunskap om varandras verksamheter, ansvar och förutsättningar, etablering av regelbunden samverkan på alla nivåer i organisationerna samt framtagande av en gemensam struktur och rutiner för samverkan i vardagen, både vad gäller det tidiga förebyggande stödet samt för konsultation, orosanmälningar och kontakt under pågående utredning och insats från socialtjänstens myndighetsutövande del.

Som ett led i detta fick socialnämnden tillsammans med förskolenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna i uppdrag att under 2024 sammanställa ett stödmaterial för samverkan mellan förskola och socialtjänst.

Det finns sedan tidigare ett stödmaterial för samverkan mellan skolan och socialtjänsten. En samverkansöverenskommelse mellan förskola, skola och socialtjänst ska finnas i alla stadsdelsförvaltningar enligt beslut i kommunfullmäktige 2010. Överenskommelsen ska följas upp och uppdateras en gång om året.

Tidigt förebyggande arbete

Under åren 2017-2021 drev socialförvaltningen i Stockholms stad ”Stärkt tidigt stöd i samverkan” (STIS) med medel från stadens sociala investeringsfond. Projektet syftade till att förbättra och utveckla ett tidigt stöd till föräldrar. Som ett resultat av detta har flera stadsförvaltningar idag ökat sitt samarbete med förskolor på olika sätt. Genom att tidigt komma i kontakt med socialtjänsten och det förebyggande arbetet kan förtroendet för socialtjänsten öka och medborgarna känna tillit till socialtjänsten.

Exempel på arbete som inspirerats av STIS projektet är Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings projekt ”Samverkansprojekt mellan socialtjänst och förskola” samt Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings ”Förskoleteam”. Båda projekten syftar till att stärka samarbetet mellan socialtjänst och förskola och arbeta för att fler barn i behov av stöd och skydd upptäcks tidigt och får stöd, samt öka föräldrars tillit till socialtjänsten.

Stöd till föräldrar

Stockholms stad erbjuder föräldrar olika typer av stöd i sitt föräldraskap genom ett flertal föräldrastödsprogram, däribland ”Föräldraskap i Sverige – om föräldraskap i Sverige”. ”Komet”, ”ABC föräldraträffar” för barn 0-18 år. Genom dessa föräldrautbildningar kan socialtjänsten i ett tidigt skede arbeta med tillit och ökad kunskap om socialtjänstens arbete.

Nya socialtjänstlagen – stor förändring på gång

Utredningen ”Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag” fokuserar på tidigt stöd och frivilliga insatser samt öppnar för en mer tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst.

Förslaget syftar till att göra insatserna inom socialtjänsten mer lättillgängliga för invånarna. Förhoppningen är bland annat att socialtjänsten ska kunna nå fler individer och familjer i ett tidigare skede, innan problematik eskalerar. Ytterligare en

förhoppning är att lagförslagen ska ge socialtjänsten bättre förutsättningar att hjälpa målgrupper som idag är svåra att nå. Drivkraften bakom förslaget är att skapa en effektivare organisation med ökat fokus på förebyggande och stödjande arbete samt möjliggöra tidiga insatser utan utredning.

En ny socialtjänstlag kommer innebära en stor omställning för hela socialtjänsten. Omställningen kräver förberedelser för hela socialtjänsten och socialnämnden har 2024 fått i uppdrag att hålla samman omställningsarbetet i syfte att nå lagens intentioner och för att bidra till en likvärdig socialtjänst över hela staden. I uppdraget ingår också att föreslå hur arbetet kan organiseras i en första linjens socialtjänst med fokus på vad som ska erbjudas lokalt, regionalt och centralt samt samlokalisera socialtjänsten på arenor i samhället där invånarna befinner sig, t.ex. förskolan, grundskolan och gymnasiet.

Inom socialtjänsten finns redan idag flera befintliga arenor som t.ex. medborgarkontor, familjecentraler, socialsekreterare på polisstation som på sikt kan utvecklas för att nå fler invånare i behov av stöd. För att socialtjänsten i framtiden ska nå fler invånare kan en framgångsfaktor också vara att stödet ges tillsammans med civilsamhällets aktörer och föreningar. Den nya socialtjänstlagen föreslås träda ikraft under 2025.

Arbete mot LVU-kampanjen i Stockholms stad

Socialnämnden ska under 2024 stödja stadsdelsnämnderna att utveckla förebyggande och tidigt stöd i syfte att minska sociala problem samt stödja stadsdelsnämnderna i arbetet mot desinformation. Det finns medel avsatt i budget för detta stödjande arbete. Genom att sprida kunskap om tidiga och kunskapsbaserade insatser och metoder ska fler individer få det bästa stödet. Förvaltningen kommer att undersöka hur andra kommuner arbetar mot desinformationskampanjen och utgå från vad Socialstyrelsen framhåller såsom viktigt att tänka på. Vidare kommer en kartläggning att genomföras för att ta reda på de olika stadsdelsförvaltningarnas behov och utifrån detta sammantaget tillhandahålla lämpligt stöd från socialförvaltningens sida. I dagsläget går det inte att veta vad den kartläggningen visar, det är möjligt att det där kommer att lyftas upp förslag i likhet med motionens förslag. Genom god samverkan mellan socialtjänst, förskola och skola minskar avståndet mellan verksamheterna och ökar kunskaperna vilket i sin tur bidrar till att barn, ungdomar och deras familjer nås av stöd i rätt tid. Detta är arbete som delvis pågår och arbete som är på gång beskrivet ovan. Däremot ställer sig förvaltningen tveksam till behovet av att besluta i kommunfullmäktige om hur ofta och i vilken form samverkan ska ske, då behoven och förutsättningarna varierar över staden.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 mars 2024 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

2. Beslutet justeras omedelbart

Reservation av Andréa Hedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till att samverkan mellan skola och socialtjänst stärks. Förvaltningen delar bilden av att desinformationskampanjen har en negativ påverkan på socialtjänstens arbete och instämmer med motionärerna i att det är viktigt att vårdnadshavare får rätt och relevant information om socialtjänstens uppdrag och arbete. Fortsatt instämmer förvaltningen även i att samverkan mellan skola och socialtjänst är ett viktigt led i arbetet för att agera som motvikt mot den desinformation som sprids om socialtjänsten.

Förvaltningen vill i sammanhanget lyfta fram att det redan idag finns en väl etablerad samverkan på flera områden mellan socialtjänst och skola. Bland annat beslutade kommunfullmäktige år 2010 om att det ska finnas en samverkansöverenskommelse mellan skola och socialtjänst i alla stadsdelsförvaltningar. Utöver detta arbetar socialtjänsten med att sprida information om alkohol, narkotika, droger och spel (ANDTS) till stadens skolor och gymnasieskolor. Socialtjänsten samarbetar även med grundskolan i skolsociala team (SST) gällande elevers frånvaro.

Motionens främsta syfte är att vårdnadshavare ska få relevant information om socialtjänstens uppdrag och arbete. Förvaltningen ställer sig emellertid frågande till huruvida motionens förslag om bland annat närvaro vid föräldramöten kommer att leda till de förändringar som motionärerna vill åstadkomma. Enligt förvaltningen finns det en överhängande risk att de vårdnadshavare som är i störst behov av relevant information om socialtjänstens arbete inte kommer att närvara på föräldramöten där socialtjänsten närvarar.

Förvaltningen vill framhålla att det i dagsläget finns en riktad samverkan mellan skola, vårdnadshavare, socialtjänst och polis i Järvaområdet inom ramen för samverkansöverenskommelsen. Inom de specifika samverkansgrupperna finns det uppdrag att genomföra så kallade dialogmöten med civilsamhället där ett av målen är att motverka desinformationskampanjen mot socialtjänsten. Järvaområdet är ett av de områden som har påverkats av kampanjen och flera skolor har bjudit in socialtjänst och polis till olika möten och sammanhang där vårdnadshavare närvarar. Det kan även i sammanhanget nämnas att Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att kartlägga och analysera LVU-kampanjens påverkan på skolan. Skolverket ska bland annat lämna exempel på framgångsrik samverkan mellan skola, socialtjänst och polis samt andra insatser som har fungerat för att motverka spridning av desinformation och konspirationsteorier. Uppdraget ska redovisas senast den 29 november 2024.

Utbildningsförvaltningen vill även understryka att behovet av socialtjänstens närvaro ser olika ut bland stadens stadsdelar och skolor samt kan variera över tid. I de fall bedömning görs att socialtjänsten ska närvara vid föräldramöten är det, enligt

förvaltningens mening, viktigt att skolorna själva får avgöra i vilken utsträckning socialtjänsten bör närvara utifrån verksamhetens behov och förutsättningar.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 februari 2024 följande.

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Ole-Jörgen Persson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Det blir allt viktigare att socialtjänsten är en naturlig del i kommunala och fristående förskolor och skolor för att fånga upp barn och unga i ett tidigt skede. Förvaltningen arbetar i nära samverkan med kommunala och fristående förskolor och skolor i stadsdelsområdet i syfte att arbeta förebyggande med barn och unga, fånga upp barn i riskzon för normbrytande beteenden samt för att sprida kunskap om socialtjänstens uppdrag och arbetssätt. Socialtjänsten närvarar regelbundet på föräldramöten och information om socialtjänstens stödverksamhet sprids via förskolornas och skolornas redan etablerade kanaler. Ytterligare samverkansform med kommunala förskolor och skolor sker genom lokala områdesbaserade skolnav samt genom BUS-samverkan (Barn i behov av särskilt stöd). Liknande arbetsform planeras med fristående förskolor och skolor.

Förvaltningens nuvarande och planerade arbetssätt gällande samverkan med kommunala och fristående förskolor och skolor bedöms därmed vara i linje med förslagen som framförs i motionen.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Daniele Fava (C), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Gaby Roseen (KD), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i att det är angeläget att motverka den pågående desinformationskampanjen mot socialtjänsten. Det är en fråga som berör landets alla kommuner. Regeringen har med anledning av desinformationskampanjen bland annat gett Myndigheten för psykologiskt försvar (MPF) i uppdrag att stärka förmågan att möta påverkanskampanjer, samt gett ett förstärkt uppdrag till Socialstyrelsen att motverka ryktesspridning och desinformation om socialtjänsten.

I socialtjänstlagen framgår att alla kommuner har ett ansvar att informera om socialtjänsten, och förvaltningen arbetar redan idag för att nå ut till vårdnadshavare och erbjuda information om och stöd från socialtjänsten. Samverkan mellan socialtjänsten och såväl förskolor som skolor är prioriterade uppdrag och det pågår ett arbete på flera nivåer i staden inom dessa områden.

En del i det förebyggande arbetet är att tidigt nå föräldrar som kan ha behov av socialtjänstens stöd. Genom förvaltningens familjecentraler nås blivande föräldrar och föräldrar till barn 0-5 år. Familjecentralerna omfattar socialtjänst, öppen förskola, barnvårdscentral och barnmorskemottagning och syftar till att vara förebyggande, stödjande och hälsofrämjande med fokus på de yngre barnen och deras föräldrar. Förvaltningens två familjecentraler drivs i samverkan med vårdaktörer inom Region Stockholm. Genom familjecentralerna erbjuder förvaltningens familjebehandlare föräldrasamtal och deltar i öppna förskolans föräldragrupper.

Förvaltningen har implementerat nya rutiner för att nå ut med information om de olika former av föräldrastöd som erbjuds. Genom öppna förskolan erbjuds föräldrastödsprogrammet Alla Barn i Centrum, ABC, för familjer med barn 0-2 år. Öppna förskolan informerar även vårdnadshavare om syftet med förskolan och barns rätt till förskola. Förvaltningen erbjuder förutom ABC även föräldrastödsprogrammet Komet, och för nyanlända föräldrar erbjuds föräldrastöd genom samhällsvägledningen samt utbildningen föräldraskap i Sverige.

I syfte att främja barns trygga och jämlika uppväxtvillkor ska samverkan mellan socialtjänst och förskola stärkas under 2024. Arbetet kommer att utgå från en handlingsplan baserad på en gemensam lägesbild och behovsanalys. Genom samverkan ges möjligheter att tidigt upptäcka vilka barn som är i behov av stöd eller som riskerar att fara illa. Inom förvaltningens förskoleavdelning finns även ett barnhälsoteam som ger stöd till förvaltningens förskolor. Barnhälsoteamet är en viktig del av det förebyggande och främjande arbetet. Teamet består av tre specialpedagoger och en utvecklingsledare och erbjuder specialpedagogisk handledning samt coaching, rådgivande samtal och handledning för andra ärenden än de med specialpedagogisk karaktär. Exempelvis för att utveckla arbetet i ett

arbetslag eller för att stötta ledningsgrupper eller arbetsplatsledare i olika situationer. Teamet samordnar även kontakten med andra aktörer så som habilitering, vårdaktörer, skola och socialtjänst och deltar vid behov vid svåra samtal med vårdnadshavare.

Barnhälsokonferenser anordnas varje termin med respektive förskoleenhet. Barnhälsokonferenserna är en del av den kvalitativa uppföljningen på både organisations-, grupp- och individnivå som syftar till att stärka arbetet med barnhälsa utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv. Även barn med oregelbunden eller långvarig frånvaro följs upp under konferenserna.

Tillsammans med grundskolorna arbetar förvaltningen med skolsociala team där förvaltningens skolsocionomer ingår. Arbetet fokuserar på elever i årskurs 4-9 som har upprepad eller längre tids frånvaro och som riskerar att inte nå kunskapsmålen. Genom teamen får eleven ett samordnat och tidigt stöd med målsättningen att öka sin skolnärvaro och uppnå behörighet till gymnasiet.

Förvaltningen har även bjudit in både skolor och förskolor, oavsett huvudman, till informationsmöten om socialtjänstens hantering av orosanmälningar. Det arbetet kommer att fortsätta under 2024.

Socialtjänsten medverkar redan idag vid många föräldramöten i årskurs 6-9 genom besök av fältassistenter. Fokus för dessa möten är främst att ge föräldrar en lägesbild av stadsdelen och närområdet, att stärka föräldrar i sin roll och att informera om fältassistenternas uppdrag. Förvaltningens preventionssamordnare har också medverkat vid föräldramöten i både grund- och gymnasieskolor, ofta i nära samarbete med fältassistenterna. Målsättningen har i dessa fall främst varit att ge information om risk- och skyddsfaktorer, och kopplat till det även att presentera resultaten från Stockholmsenkäten. I vissa fall har syftet varit att öka kunskapen om socialtjänstens andra hjälpanse insatser och uppdrag.

Beträffande det motionärerna anför om arbetsmiljön för socialsekreterare så har Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten nyligen reviderats. Staden bedriver ett strategiskt arbete för att förbättra arbetssituationen inom socialtjänsten och handlingsplanen består av fyra fokusområden som behöver prioriteras. Fokusområdena är noga utvalda och bedöms bidra till en hållbar socialtjänst med god arbetsmiljö för socialtjänstens medarbetare och chefer, där ”En god arbetssituation som präglas av trygghet, delaktighet och inflytande” är ett av dem.

Sammanfattningsvis är förvaltningens uppfattning att motionen belyser en angelägen fråga och förvaltningen ser positivt på att i samverkan med grundskolor och förskolor öka kunskapen om socialtjänstens uppdrag. Förvaltningen anser att mycket av det som föreslås i motionen redan genomförs inom förvaltningen och i samverkan med förskolor och skolor. Vid behov kan befintlig samverkan inklusive informationsspridning intensifieras utifrån en bedömning om var insatserna gör mest nytta. Behoven kan se olika ut i olika stadsdelsområden och även mellan olika skolor

och förskolor, varför samma insats överallt inte nödvändigtvis ger den effekt som önskas. Förvaltningen anser att den bedömningen behöver göras lokalt i samverkan med berörda förskolor och skolor.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Elisabeth Johnson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 januari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen föreslår att motionen ska avstyrkas. Det ingår i socialtjänstens uppdrag att sprida rättvisande information om sina verksamheter, vilket är reglerat i 3 kap 1 § SoL, varvid flertalet arbetssätt är utformade för detta. Den föreslagna samverkan mellan grundskolor, förskolor och socialtjänst finns redan i förvaltningen, inklusive möjlighet till socialtjänstens närvaro vid föräldramöten. Att ytterligare utöka närvaron vid föräldramöten är svårt att genomföra med befintliga personalresurser. Samverkan mellan grundskolor, förskolor och socialtjänsten sker i olika former och forum, i såväl individärenden som samverkan i exempelvis BUS-nätverk. I dessa forum kan behovet av informationssatsningar identifieras och planeras.

Förskolorna informerar vårdnadshavare om det föräldrastöd som erbjuds av förvaltningen både vid inskolning och under året. Det är respektive rektor som beslutar vilka funktioner som bjuds in till att delta på föräldramöten. I enlighet med läroplanen för förskolan (LpFö18) är det rektors ansvar att utveckla samarbetet mellan förskolan och vårdnadshavare och informera om förskolan. Förvaltningen kan därmed inte besluta att socialtjänsten regelbundet ska närvara på föräldramöten i kommunala förskolor.

Inom förvaltningens myndighetsutövande socialtjänst har barn och ungdomsenhetens mottagningsgrupp ansvar för dialog och information till bland annat skolor och förskolor, vilket till exempel sker genom samarbete med skolkuratorer samt i forum med föräldrarådgivare för att träffa föräldrar. En ökad information om socialtjänstens verksamheter har skett under 2022- 2023 och planeras fortsätta 2024. Förvaltningen har till exempel arrangerat riktade föräldramöten för föräldrar med oro för att deras barn ska dras in i kriminalitet, i samarbete med skola, föräldravandrarföreningen och polis. Samverkan inom förvaltningen har resulterat i en informationssatsning till samtliga vårdnadshavare med barn i kommunal förskola, och socialtjänstens föräldrarådgivning har inbjudits till flertalet föräldramöten inom förskolan. Samtliga

privata förskolor har kontaktats enskilt med samma förfrågan och erbjudande om att presentera föräldrarådgivningen för personal och föräldrar.

Öppen förskola och förskola informerar och hänvisar vårdnadshavare till föräldrarådgivare, både för enskilda samtal och till de kurser som erbjuds. Föräldrarådgivare informerar i sin tur vårdnadshavare, bland annat genom hembesöksprogrammet, om varför det är viktigt för barnen att delta i förskolan. Vid behov kan föräldrarådgivare förmedla kontakt till förskolan om vårdnadshavare önskar mer information eller vill besöka verksamheten. Ett resultat av detta arbete är att antalet tidiga och förebyggande insatser ökat, antalet familjer som frivilligt sökt kontakt med föräldrarådgivningen och deltagit i minst ett enskilt stödsamtal steg mellan åren 2022 och 2023 med 64 % (64 familjer 2022, 105 familjer 2023). Antalet anmälda familjer till föräldrastödsprogram fördubblades (50 anmälda 2022, 98 anmälda 2023). Under 2024 planerar förvaltningen fortsätta det informativa arbetet, bland annat genom informationsmöten med föräldrarådgivare på grundskolor och hos polisen, samt ambassadörer för föräldrarådgivningen på alla grundskolor och hos polisen.

Arbetet med förskolesociala team är tänkvärt, men att utreda och skapa pilotprojekt ses som resurskrävande. Om Göteborg påbörjar ett arbete med förskolesociala team är det intressant att följa, alltså har förvaltningen inte funnit exempel på det föreslagna arbetet annat än genom publicerade remissvar som yrkar på att förslaget ska avstyrkas. Skulle behovet av förskolesociala team identifieras kan ett sådant arbete initieras inom förvaltningen. En central styrning bedöms vara mer svår genomförbar.

Jämställdhetsanalys

De informationssatsningar och det riktade arbetet som föreslås av motionären vänder sig till samtliga vårdnadshavare, oavsett barnets kön.

Akademikerförbundet SSR Stockholms stad

Akademikerförbundet SSR Stockholms stads yttrande daterat den 19 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Den desinformationskampanj som just nu bedrivs mot svenska myndigheter om socialtjänsten är inte bara systemhotande utan innebär dessutom ett konkret och allvarligt hot mot varje medarbetare inom socialtjänsten. Utifrån att Akademikerförbundet SSR har en stor andel medlemmar som är medarbetare inom socialtjänsten är frågan i högsta grad angelägen såväl för lokalföreningen i Stockholms stad som för förbundet som helhet. En undersökning gjord av Akademikerförbundet SSR bland socialsekreterare som arbetar i utsatta områden visar att 66 procent av socialsekreterarna har utsatts för hot i sitt arbete, närmare en av fem hotas återkommande i sitt arbete. Desinformationskampanjen mot socialtjänsten har förvärrat situationen. Hela 36 procent uppger att de känt sig hotade med anledning av LVU-kampanjen och 20 procent av socialsekreterarna i utsatta områden

har övervägt att byta jobb till följd av den. Akademikerförbundet SSR i Stockholms stad välkomnar därför alla initiativ till att motverka desinformationskampanjen.

De förslag som motionärerna lämnar kan i vissa delar vara relevanta för ändamålet. På flera håll inom staden äger de också rum i form av att medarbetare inom socialtjänsten deltar i förskole- och skolverksamhet. En intensifiering av sådana aktiviteter kräver budgetmedel. Ett verkställande av förslagen menar vi innebär en risk att stora budgetmedel läggs på åtgärder som är alltför snäva för att möta den komplexitet som ligger i en framgångsrik hantering av desinformationskampanjens följder. Då det är väldigt angeläget att lösa denna problematik är det av yttersta vikt att de åtgärder som vidtas träffar målet.

Motionärerna fokuserar på förskolan och skolan som mötesplatser för att motverka desinformationskampanjen. När det gäller skolan så har elevhälsoteamen en mycket viktig roll, särskilt i detta sammanhang. Genom sin möjlighet att skapa relation till elever och deras familjer utgör de en nyckelfunktion när det gäller att motverka desinformationskampanjen. Akademikerförbundet SSR organiserar en majoritet av stadens skolkuratorer och vi menar att utvecklingen i staden avseende antal skolkuratorer går åt fel håll. Återkommande bevitnar vi att dessa tjänster dras in när skolor behöver spara pengar. Stadens skolkuratorer ansvarar i genomsnitt för runt 800 elever. För att skolkuratorer ska kunna bedriva ett elevhälsoarbete värt namnet menar Akademikerförbundet SSR att riktmärket ska vara 300 elever per skolkurator. Utifrån desinformationskampanjens systemhotande karaktär borde det vara tydligt för alla inblandade att Stockholms Stad behöver satsa stort på elevhälsan snarare än att växla ned!

Akademikerförbundet SSR för återkommande fram vikten av förebyggande arbete inom socialtjänsten. Utöver kontakter med förskola och skola behöver socialtjänsten på bred front ställa om för att bli mer tillgänglig och nå människor tidigt.

Det handlar om att tillgodose de behov som kommer av en samhällsutveckling med allt större motsättningar samt en alltmer snabb informations-spridning som skapar grogrund för ryktesspridning och missuppfattningar.

Kopplat till kommande beslut om ny Socialtjänstlag har staden påbörjat ett långsiktigt arbete med en sådan omställning. Vi menar dock att desinformationskampanjens följder är så pass allvarliga att åtgärder för att kunna möta människor och se till att information om socialtjänsten tillgängliggörs behöver vidtas på betydligt kortare sikt. Delar av omställningen kan av allt att döma ske med befintliga medel men beslutsfattarna behöver även ta budgetmässig höjd för att kunna genomföra nödvändiga förändringar av socialtjänstens organisering.

Socialstyrelsen har fått regeringens uppdrag att på nationell nivå motverka desinformationskampanjen. Tidningen Akademikern har intervjuat Linda Corsvall, kommunikationsdirektör på Socialstyrelsen om vilken typ av åtgärder som behövs. Hon nämner vikten av att skapa forum för möten i syfte att hitta tillbaka till den

mellanmännsliga tilliten samt att det då bör ges möjlighet att kommunicera på flera olika språk.

Vi menar att konkreta åtgärder för att motverka desinformationskampanjen behöver kompletteras med att staden i sin kommunikation utåt ger rätt bild av socialtjänstens syfte och det arbete som bedrivs. Såväl tjänstemannaorganisationen som politiker skulle i fler sammanhang och tydligare behöva beskriva det professionella arbete som görs inom stadens socialtjänst samt uttrycka sitt stöd för de berörda medarbetarna.

Vision Stockholm Stad

Vision Stockholm Stads yttrande daterat den 20 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Vision Stockholms stad välkomnar motionen om att motverka desinformationskampanjen mot socialtjänsten.

Socialtjänsten är en viktig del av samhället som syftar till att främja människors välfärd och trygghet. Dess arbete bygger på förtroendet från medborgarna och kräver en öppen dialog. Tyvärr har socialtjänsten, liksom många andra offentliga institutioner, blivit föremål för desinformationskampanjer som kan underminera förtroendet och skada dess rykte.

Det skadar tilliten till socialtjänsten, som är en bärande del i samhällskontraktet. Desinformation kan spridas genom olika medier och plattformar, vilket skapar förvirring och missförstånd bland socialtjänstens målgrupp. Det är av yttersta vikt att vidta åtgärder för att motverka dessa desinformationskampanjer och säkerställa att samhällets medborgare har korrekt och pålitlig information om socialtjänstens arbete.

Desinformationskampanjerna är dessutom samhällsfarliga eftersom de undergräver socialtjänstens möjligheter att följa lagen. Utifrån de prioriterade områdena gällande samverkan och samordnade insatser mellan socialtjänst, polis, skola och jobbtorg är Sociala insatsgrupper (SIG) en tydlig arbetsmetod. Hur ser stadens plan ut för att arbetsmetoden ska implementeras och följas inom samtliga förvaltningar och myndigheter? Kommer staden dra nytta av de lokala försök som har skett ute på förvaltningar, t.ex. socialsekreterare placerad på polisstation.

Vision Stockholms stad vill framföra vikten av att:

- Tydliga rutiner och strukturer för kommande arbete i skola och förskola planeras noggrant samt följs upp och utvärderas.
- Stadens medarbetare ska erbjudas kompetenshöjande insatser riktat för arbete i riskfyllda miljöer.
- Identifiera och kartlägga hot och våld inför implementering av insatser. En säkerhetsanalys gällande detta bör finnas i skriftliga rutiner.
- Polisanmäla alla hot och kränkningar.

- Arbetsmiljön för stadens socialsekreterare ska vara prioriterat och risk- och konsekvensanalyser ska genomföras innan implementering av insatser.
- Öronmärkta resurser som ska användas till detta ändamål för att motverka att stadens befintliga socialsekreterare inom barn och unga belastas än mer.

Genom att aktivt motverka desinformationskampanjer mot socialtjänsten kan vi säkerställa en transparent och pålitlig informationsmiljö för medborgarna. Detta kommer att bidra till att stärka förtroendet för socialtjänsten och dess viktiga arbete för samhällets välfärd.

Reservationer m.m.

Förskolenämnden

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

1. Att bifalla motionen i sin helhet samt
2. Att därutöver anföra

Socialtjänsten utgör en central del av samhällets stöd till människor som befinner sig i utsatthet, inte minst barn och unga. Utan socialtjänsten faller en stor del av det skyddsnet som många stockholmare behöver och vi vet att ju tidigare insatser görs, desto större är sannolikheten att vi kan hjälpa både individer och familjer att må bättre. Mot bakgrund av detta är det viktigt att människor vågar vända sig till socialtjänsten i ett tidigt skede när de upplever att de behöver extern hjälp.

Förtroendet för offentliga institutioner, däribland socialtjänsten, är idag hotat, bland annat till följd av den pågående desinformationskampanj som sker. Motionen ger flera förslag på bättre verktyg för att möta desinformationskampanjer med fakta och relationsbyggande insatser, såsom ökad närvaro av socialtjänsten på föräldramöten och införandet av förskolesociala team – en länk mellan förskola och familjecentral som ska stötta familjer som behöver vägledning. Staden behöver flytta fram positionerna i arbetet mot desinformationskampanjer och idag tenderar framgångsrika arbetssättet att bli personberoende. Motionen ger konkreta förslag på hur det arbetet ska kunna utvecklas och förbättras och bör därför bifallas.

Socialnämnden

Reservation av Andrea Hedin m.fl. (M)

Se reservation under förskolenämnden.

Utbildningsnämnden

Reservation av Andréa Hedin med flera (M)

Se reservation under förskolenämnden.

Järva stadsdelsnämnd

Reservation av Ole-Jörgen Persson m.fl. (M)

Se reservation under förskolenämnden.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Daniele Fava (C)

Se reservation under förskolenämnden.

Ersättaryttrande av Gaby Roseen (KD)

Se (M) reservation under förskolenämnden Namn på nämndenKlistra in eller skriv text – 12 punkter

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Elisabeth Johnson m.fl. (M),

Se reservation under förskolenämnden